

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย : การประยุกต์ใช้วิธีวิเคราะห์ห่อถัก

The Synthesis of Research on Students' Thai Reading in Thai Language Strand : An Applying of Meta-analysis

ปิยพร พิมพัญญา¹ และณรงศ์ฤทธิ์ อินทนาม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัย วิเคราะห์ตัวพหุภพกรณที่ตี และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากรายงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 84 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่ม แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยระดับสมมติฐาน และแบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การคำนวณค่าขนาดอิทธิพล และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตัวแปรค่าขนาดอิทธิพล

ผลการวิจัยพบว่า

1. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนทั้งหมด 84 เล่ม มีค่าขนาดอิทธิพล จำนวน 131 ค่า ค่าขนาดอิทธิพลที่มากที่สุดเป็นค่าขนาดอิทธิพลความรู้ด้านการอ่าน ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตามที่เป็นแบบประเมินประเภทการเปรียบเทียบที่เป็นการเปรียบเทียบแบบ Pretest กับ Posttest และการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่เป็นการสุ่ม ระดับการพัฒนาผู้เรียนจากค่าขนาดอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐานที่ พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมทำให้ผู้เรียนมีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ตัวพหุภพกรณที่ตี ได้แก่ สื่อการสอน การเรียนโดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา สามารถทำนายค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 17.80
3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน หน่วยงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่แนวคิดหลักการ เน้นการมีส่วนร่วม เน้นการเรียนจากการค้นคว้า และมุ่งให้ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ของตนเองได้

คำสำคัญ การสังเคราะห์งานวิจัย, การวิเคราะห์ห่อถัก, คุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² หมู่ 9 บ้านเหล่าเสือโก้ก ต.เหล่าเสือโก้ก อ.เหล่าเสือโก้ก จ.อุบลราชธานี 34000 Email : kapomnoi@live.com

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The purposes of this research were 1) to synthesize the research characteristics, analyze good predictors, and 2) synthesize suggestions for the development of the students' quality in reading the Thai language strand from 84 experimental research reports. The instruments were the research quality evaluation form, the research characteristic form, the hypothesis form, and the form for content analysis. The data analysis included a one-way variance analysis, the effect size analysis, and an analysis of multiple regression variances.

The research findings were as follows:

1. There were 84 researches synthesized with the effect sizes of 131 values. The most effect sizes were knowledge on reading, followed by kinds of measurement instrument to evaluate variances, kinds of comparison of the Pretest and the Posttest, and control of disrupted variances randomly selected, level of learners' development based on effect size in the form of t-score. It was found that learning by using programed text could enable the learners to develop at the highest level.
2. Good predictors were instructional media, learning by programed text, teaching method, and problem-based learning could predict the effect size 17.80%
3. The suggestions on students' development in reading, the organization and the related personnel should promote dissemination of the principles and ideas on good practices, with emphasis on participation, self-learning and enabling individual learners to evaluate their own learning progress.

Keywords Synthesis of Research, Meta- analysis, Students' Quality in Reading, the Thai Language Strand

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (พระพิชญ์ โปโรจน์ 2554 : 1)

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพจึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ข้อซึ่งมีข้อหนึ่งที่ว่า “มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ห่วงใยการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” (กรมวิชาการ 2545 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ และมีข้อหนึ่งที่กล่าวว่า “ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม” ดังนั้นหน่วยงานสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงพยายามส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถ เห็นความสำคัญของภาษาไทยตลอดมา (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 4)

การอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านด้วยการฝึกโดยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทักษะดังกล่าวเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านเป็นบทบาทหน้าที่ของทุกคน จึงทำให้มีผู้สนใจทำงานวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้านวัตกรรมรูปแบบการสอนใหม่ ๆ เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านอยู่ตลอดเวลาจนมีงานวิจัยประเภทนี้ปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์และมีผู้เรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ สถานศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องพยายามแก้ไขปัญหการอ่านของผู้เรียนแต่ปัญหาก็ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะผู้สอนยังไม่ได้นำผลการวิจัยเหล่านี้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากขาดการรวบรวมและศึกษาข้อมูลจึงยังไม่สามารถนำผลการวิจัยเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ 2552 : 4)

การสังเคราะห์ความรู้ (Knowledge Accumulation) จะสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดีก็ต่อเมื่อมีการสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยในอดีต เพื่อทำการวิจัยต่อยอดในอนาคต โดยการสังเคราะห์งานวิจัย (Research Synthesis or Research Integration) การสังเคราะห์งานวิจัยจึงเป็นกิจกรรมสำคัญระหว่างงานวิจัยในอดีตกับการวิจัยในอนาคต นักวิจัยผู้ผลิตงานวิจัยทุกคนไม่ว่าจะเป็นศาสตราจารย์สาขาวิชาใดก็ตาม มีหน้าที่ต้องนำงานวิจัยในอดีตมาสังเคราะห์เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางวิจัยต่อเนื่อง และต้องสังเคราะห์เชื่อมโยงความรู้ในอดีตกับความรู้ที่ได้ใหม่จากงานวิจัยของตนที่ทำต่อยอดจากงานวิจัยในอดีต ผู้บริหารหรือผู้กำหนดนโยบายซึ่งเป็นผู้ใช้งานวิจัยทุกคน มีหน้าที่ต้องติดตามศึกษางานวิจัยใหม่ ๆ กำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัย สนับสนุนส่งเสริมการวิจัย และสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อประมวลความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงานในองค์กรของตน (นงลักษณ์ วิรัชชัย และคนอื่น ๆ 2553 : 22) การสังเคราะห์งานวิจัยมีความสำคัญสรุปได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก คือ ความสำคัญในฐานะเป็นกิจกรรมสำคัญที่นักวิจัยทุกคนต้องทำเพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยที่ทำใหม่กับงานวิจัยในอดีต ทำให้อบได้ว่างานวิจัยที่ทำใหม่มีส่วนสร้างเสริมความรู้เดิมตรงจุดไหนและอย่างไร ทำให้เกิดการสังสมเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ประเด็นที่สอง ความสำคัญในฐานะเครื่องมือแสวงหาความรู้ใหม่ การอ่านและสังเคราะห์งานวิจัยหลายเรื่องนั้นจะได้ความรู้ตามที่ปรากฏจากงานวิจัยแต่ละเล่มและยังได้ความรู้ที่เกิดจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของผลวิจัยด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อศาสตร์ทุกสาขาวิชา ประเด็นที่สาม คือ ความสำคัญในฐานะเครื่องมือสรุปรวมงานวิจัย ผู้อ่านสามารถอ่านรายงานนี้เพียงเล่มเดียวแต่ได้ความรู้ทั้งหมดจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์นั้นบร้อยเรื่องได้ ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งสามประเด็นนี้ส่งผลให้วงการวิจัยตื่นตัว และมีความพยายามในการพัฒนาวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยให้สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยด้านการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย : การวิเคราะห์ห่อภิมาน (Meta-analysis) พบข้อเสนอแนะว่า ควรดำเนินการวิจัยในแนวการสังเคราะห์งานวิจัยด้านคุณภาพผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความเป็นไปได้จริงหรือมีนัยสำคัญทางปฏิบัติมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : 351) และจาก

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาการอ่านภาษาไทย พบว่า มีผู้ทำวิจัยการสังเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เมตา (Meta Analysis) ที่ทำการวิจัยกับงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 – 2547 เท่านั้น (สายทิพย์ ยะฟู 2549 : บทคัดย่อ) และเมื่อพิจารณาถึงงานวิจัยด้านการพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยซึ่งมีอยู่อย่างกระจัดกระจายและนับวันจะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี และเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยมีจำนวนและทิศทางเป็นอย่างไร มีองค์ความรู้หรือสารสนเทศสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยอย่างไรบ้าง ด้วยเหตุดังกล่าวการการวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งนำเสนอองค์ความรู้หรือสารสนเทศสำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีระบบ โดยการสังเคราะห์งานวิจัยที่ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549–2557 เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่สำคัญรวม 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก ข้อสรุปความรู้ที่เป็นข้อค้นพบในภาพรวมจากงานวิจัยทุกเรื่อง และประการที่สอง ข้อสรุปความรู้ที่มีความกว้างขวางกลุ่มลึกมากกว่าข้อค้นพบจากผลงานวิจัยทุกเรื่องรวมกัน ข้อสรุปความรู้ในด้านนี้ได้มาจากการสังเคราะห์เปรียบเทียบงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันว่า ผลการวิจัยแตกต่างกันเนื่องจากคุณลักษณะใดของงานวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่ข้อค้นพบจากการวิจัยภายใต้เงื่อนไขและบริบทการวิจัยที่แตกต่างกัน อันเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการการสังสมเพิ่มพูนความรู้ใหม่ และสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยด้านการพัฒนาการอ่านได้ดีมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549–2557
2. เพื่อวิเคราะห์ตัวพากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549–2557 แยกตามนวัตกรรมการอ่าน
3. เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่นำมาวิจัยครั้งนี้ คือรายงานการวิจัยเชิงทดลอง ครอบคลุมงานวิจัยที่เป็นสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือปริญญานิพนธ์ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549–2557 เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่มีผลการวิจัยสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ
2. ตัวแปรในงานวิจัย ตัวแปรในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มตัวแปร คือ กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและกลุ่มตัวแปรนวัตกรรมการอ่าน ตัวแปรตาม 1 กลุ่มตัวแปร คือ ค่าขนาดอิทธิพลด้านการอ่าน
3. การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ ตามแนวคิดของ Glass, McGaw, & Smith (1981 : 25) และ Hunter, Schmidt, & Jackson (1982 : 82) เนื่องจากงานวิจัยเชิงปริมาณที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ทำให้สามารถใช้สูตรของ Glass, McGaw, & Smith (1981 : 25) และ Hunter, Schmidt, & Jackson (1982 : 82) ในการประมาณค่าขนาดอิทธิพล

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย 1) ขั้นการรวบรวมและจัดทำทำเนียบงานวิจัย เพื่อให้ได้งานวิจัยเชิงปริมาณที่จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ได้งานวิจัยจำนวน 84 เล่ม 2) ขั้นการสร้าง ตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล ได้เครื่องมือวิจัย 3 ชุด (1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย (2) แบบบันทึกคุณลักษณะ งานวิจัยระดับเล่ม (3) แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยระดับสมมติฐาน (4) แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหา ดำเนินการรวบรวมข้อมูลช่วงเดือน สิงหาคม 2557–กุมภาพันธ์ 2558 3) ขั้นการประเมินคุณภาพงานวิจัย เพื่อนำมา ตัดสินใจคัดเลือกให้ได้เฉพาะงานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแปรตามที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ประกอบด้วย 1) ขั้นการวิเคราะห์ อภิธาน (1.1) การวิเคราะห์ประมาณค่าขนาดอิทธิพล โดยการคำนวณค่าขนาดอิทธิพล (d) ตามสูตรของ Glass, McGraw and Smith (1981) และปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการวัด ตามสูตรของ Hunter, Schmidt and Jackson (1982) ได้ค่าขนาดอิทธิพล 131 ค่า (1.2) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรกำกับ คุณลักษณะงานวิจัย (1.3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรกำกับที่ใช้อธิบายค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล ที่ปรับแก้ 2) ขั้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (2.1) ขั้นการศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะ งานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพล และ (2.2) ศึกษาปัจจัยด้านวัตกรรมการอ่านที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพล

ระยะที่ 3 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ประกอบด้วย 1) การสังเคราะห์ ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย และ 2) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและจัดพิมพ์รายงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลคือ 1) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างงานวิจัย โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรกำกับคุณลักษณะงานวิจัย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตัวแปรกำกับที่ใช้อธิบายค่าขนาดอิทธิพล โดยการคำนวณค่าขนาดอิทธิพล (d) 2) การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน โดยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตัวแปรค่าขนาดอิทธิพล ด้วยตัวแปรรูปแบบการสอน/เทคนิคการสอน และวัตกรรมการอ่าน 3) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ศึกษา สรุป และเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน พบว่า งานวิจัยมีจำนวน ทั้งหมด 84 เล่ม มีจำนวนหน่วยการทดสอบ 131 หน่วย หรือมีค่าขนาดอิทธิพล จำนวน 131 ค่า เป็นงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมากที่สุด จำนวน 14 เล่ม โดยสาขาที่มีการทำวิจัยมากที่สุด คือ สาขาหลักสูตรและการสอน จำนวน 61 เล่ม ใช้แบบแผนการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นวิธีการแบบ The One Group Pretest-Posttest Design มากที่สุด จำนวน 69 เล่ม และพบว่าทำการวิจัยกับนักเรียนระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 65 เล่ม ตัวแปรตาม ที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านมากที่สุด คือตัวแปรความรู้ด้านการอ่าน จำนวน 62 ค่า ร้อยละ 47.33 รองลงมาคือด้านทักษะกระบวนการด้านการอ่าน จำนวน 55 ค่า ร้อยละ 41.48 และด้านทัศนคติ/เจตคติของผู้เรียน จำนวน 14 ค่า ร้อยละ 10.69 นอกจากนี้ค่าขนาดอิทธิพลของประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตามที่เป็นแบบประเมิน มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าเครื่องมือชนิดอื่น ๆ ค่าขนาดอิทธิพลของประเภทการเปรียบเทียบที่เป็นการเปรียบเทียบแบบ

Pretest กับ Posttest มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าการเปรียบเทียบชนิดอื่นๆ และค่าขนาดอิทธิพลของการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่เป็นการสุ่มมีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าการไม่ใช้การสุ่ม เมื่อทำการวิเคราะห์โดยคัดเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพระดับปานกลางถึงสูง

การพิจารณาระดับการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากค่าขนาดอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐานที่ (T-score) จำนวน 131 ค่า พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมทำให้ผู้เรียนมีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา ร้อยละ 58.33 สื่อการสอน ร้อยละ 52.00 การเรียนรู้แบบร่วมมือ ร้อยละ 46.88 และคัดสรรกลวิธีสอน ร้อยละ 46.15 ตามลำดับ

สำหรับการอธิบายค่าขนาดอิทธิพลจากตัวแปรคัดสรร สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{รูปคะแนนดิบ} = 8.914 + 0.943\text{UNIVER} - 0.548\text{MAJOR} + 1.963 \text{ RESOBJ4} + 0.923 \text{ RESOBJ1} - 1.406\text{TYPEANA5} - 3.147 \text{ TYPEANA3} + 3.164 \text{ TYPENSTU2} + 4.220\text{COMPUTER}$$

$$\text{รูปคะแนนมาตรฐาน} = 0.143z\text{UNIVER} - 0.58z\text{MAJOR} + 0.103z \text{ RESOBJ4} + 0.137z \text{ RESOBJ1} - 0.411z \text{ TYPEANA5} - 0.167z \text{ TYPEANA3} + 0.119z \text{ TYPENSTU2} + 0.158z\text{COMPUTER}$$

สรุปผลการวิเคราะห์ตอนนี้ว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าขนาดอิทธิพลปรับแก้สูงสุด คือการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยที่ผลิตงานวิจัยเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ วัตถุประสงค์การวิจัยที่ไม่ใช่แบบศึกษา และประเภทเครื่องมือที่ไม่ใช่แบบทดสอบ/แบบวัด นอกจากนี้พบว่า งานวิจัยที่ไม่มีประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล t-test Independent มีค่าอิทธิพลทางตรงเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ตัวพยากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวแปรด้าน 1) สื่อการสอน 2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) การเรียนโดยใช้โปรแกรม 4) การคัดสรรกลวิธีสอน และ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา สามารถทำนายค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 17.80 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.462 โดยตัวแปรในชุดที่ 1 มีจำนวน 28 ตัวแปร ชุดที่ 3 จำนวน 6 ตัวแปร ชุดที่ 4 จำนวน 16 ตัวแปร และชุดที่ 5 จำนวน 6 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรทั้ง 56 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรในชุดที่ 2 จำนวน 11 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่แตกต่างจากศูนย์

3. ผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2557

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่แนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทย คือ การส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้เองตามบริบทของโรงเรียนโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอน การเรียนโดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา

3.2 โรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนา ให้ความสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างนวัตกรรมอ่านอย่างต่อเนื่อง

3.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือครูผู้สอน ต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก เปลี่ยนจากบทบาทพื้นฐานการเป็นผู้ถ่ายทอดหรือแจกจ่ายสารสนเทศเป็นนักประพันธ์หรือผู้ออกแบบการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การเรียนรู้สาระวิชา ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยผู้สอนช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

3.4 ห้องเรียนหรือผู้เรียน ต้องผสมผสานองค์ความรู้ (ความรู้สาระวิชาหลัก) ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน โดยฝึกกระบวนการคิดของผู้เรียนให้เป็นระบบและมีเหตุผล ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็นที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูงและดำเนินชีวิตต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อถักมานี้ ดังสาระต่อไปนี้

1. ความเป็นตัวแทนและความพอเพียงของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ การสำรวจและคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมากกิจกรรมหนึ่ง นักสังเคราะห์งานวิจัยต้องตรวจสอบความเป็นตัวแทน (Representativeness) และความพอเพียง (Sufficiency) ของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ด้วย

เมื่อพิจารณาความเป็นตัวแทนของงานวิจัยผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยเชิงปริมาณ 84 เล่ม เป็นงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2557 และกระจายตามมหาวิทยาลัยทั้งหมด 28 แห่ง ขอบข่ายของงานวิจัยครอบคลุมเรื่องคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน โดยมีปัจจัยด้านนวัตกรรมด้านการอ่าน ส่งอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านรวม 5 กลุ่มตัวแปร บริบทของการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถมศึกษา และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา แบบแผนการวิจัยมีตั้งแต่แบบแผนเปรียบเทียบ แบบแผนทดลอง ไปจนถึงแบบแผนประเมินกลุ่มควบคุม กล่าวได้ว่าลักษณะเนื้อหาและปริมาณของงานวิจัยมีความเป็นตัวแทนของประชากรงานวิจัยด้านคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน

เมื่อพิจารณาความพอเพียงของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ด้านหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) การวิจัยครั้งนี้มีหน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลระดับเล่ม งานวิจัยเฉพาะงานวิจัยเชิงปริมาณเท่ากับ 84 เล่ม และมีหน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชุดการทดสอบสมมติฐาน ทั้งแบบชุดการทดสอบเปรียบเทียบ ถึง 131 ค่า จำนวนหน่วยการวิเคราะห์นับว่ามากพอสำหรับการวิเคราะห์สถิติขั้นสูง (Hair and others 2006 : 69) เมื่อพิจารณาความพอเพียงของงานวิจัยทั้ง 84 เล่ม มีขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมกันทั้งหมดเท่ากับ 3,158 คน นับว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ที่เป็นตัวแทนที่พอเพียงของเอกภพ (Universe) หรือประชากรของกลุ่มประชากร (Population of Population) ในการสังเคราะห์งานวิจัยให้ได้ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์ที่น่าเชื่อถือได้

2. คุณภาพของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับปานกลางถึงสูงควรส่งเสริมพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพสูงเพิ่มมากขึ้น งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ใช้วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ รองลงมาวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แต่เป็นที่น่าสนใจว่า วัตถุประสงค์เพื่อประเมิน วิจัยและพัฒนา และสังเคราะห์ยังพบน้อยเช่นกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวทำให้งานวิจัยที่มีระดับคุณภาพสูง จึงควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยโดยใช้วัตถุประสงค์เพื่อประเมิน วิจัยและพัฒนา และสังเคราะห์เพิ่มมากขึ้นในประเด็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทย งานวิจัยใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า หากใช้เครื่องมือในการวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดี ถึงดีมาก จะมีผลต่อระดับคุณภาพงานวิจัยด้วย งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้สถิติในการวิเคราะห์งานวิจัยเป็นสถิติประเภท Content Analysis, t-test Dependent, t-test, Descriptive Stat, รองลงมา t-test Independent ซึ่งทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูง แต่มีข้อสังเกตว่า งานวิจัยที่ใช้สถิติ

ชั้นสูง ได้แก่ สถิติ t-test dependent, t-test Independent นั้น ทำให้งานวิจัยมีคุณภาพในระดับค่อนข้างสูงถึงระดับสูงแต่ยังพบงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวนน้อย ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการพัฒนางานวิจัยที่ใช้สถิติชั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มขึ้น

3. กระบวนการในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิमान ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความทันสมัย สามารถตอบคำถามวิจัยได้ละเอียดลึกซึ้ง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ 5 แบบ คือ 1) การวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย นำเสนอผลการแจกแจงความถี่ของดัชนีมาตรฐานในรูปตาราง รวมทั้งค่าสถิติเบื้องต้นของค่าดัชนีมาตรฐาน ให้เห็นลักษณะการแจกแจงว่าใกล้เคียงกับโค้งปกติ นอกจากนี้ยังใช้การวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย รวมทั้งการหาค่าสถิติพื้นฐานให้เห็นลักษณะการแจกแจงของตัวแปรเหล่านี้ด้วย 2) การวิเคราะห์ตารางไขว้ (Crosstabs) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับคุณภาพงานวิจัยและดัชนีมาตรฐานเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น 3) การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าดัชนีมาตรฐานที่วัดในรูปขนาดอิทธิพลแตกต่างกันตามตัวแปรกำกับอย่างไรรวมทั้งการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่เพื่อให้ทราบประสิทธิผลของตัวแปรจัดกระทำหรือตัวแปรต้นที่มีต่อคุณภาพงานวิจัยและมีต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานวิจัยและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน 4) การวิเคราะห์รวมกลุ่มขนาดอิทธิพล แยกตามประเภทตัวแปรกำกับตามวิธีของ Hunter and Schmidt (1990) เพื่อตอบคำถามว่าตัวแปรกำกับแต่ละค่าทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันเป็นรูปแบบที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันอย่างไร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน 5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลคุณภาพการศึกษาด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการ เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดสอดคล้องกันโดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่เป็นสถิติวิเคราะห์ชั้นสูง ให้ผลการวิเคราะห์ที่ลงรายละเอียด บอกขนาดของอิทธิพล ทำให้ได้ข้อค้นพบที่นำไปสู่การเสนอแนะด้านการพัฒนาได้อย่างชัดเจน

4. ผลการวิเคราะห์อภิमान การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนนี้แยกนำเสนอเป็น 4 ประเด็น 1) ข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์อภิमान 2) ผลการวิเคราะห์มีความหลากหลายและลุ่มลึก 3) ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์อภิमानที่เป็นการวิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน 4) ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์อภิमानที่เป็นข้อเสนอแนะคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านดังนี้ ประเด็นแรก ข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์อภิमान ผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ยึดกรอบแนวคิดจากทฤษฎีและเอกสารงานวิจัย เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์โดยมีปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน รวม 5 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ สื่อการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เมื่อวิเคราะห์ลงในรายละเอียด โดยใช้สถิติชั้นสูงมีการจัดประเภทตัวแปรใหม่ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุรวม 4 ตัวแปร ประกอบด้วย สื่อการสอน (28 ตัวแปร) การเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม (6 ตัวแปร) การคัดสรรกลวิธีสอน (16 ตัวแปร) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา (6 ตัวแปร) ทำให้ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยกลุ่มตัวแปรการเรียนรู้แบบร่วมมือ (11 ตัวแปร) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยที่มีลักษณะดังกล่าวมีแนวโน้มเป็นงานวิจัยที่ไม่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่างานวิจัยในลักษณะดังกล่าวมีบริบทที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านที่มีพื้นฐานด้านทักษะการอ่านภาษาไทยชั้นสูง

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์มีความหลากหลาย และลุ่มลึกตามหลักการวิเคราะห์อภิमान เพราะผลการวิจัยแต่ละเรื่องให้ค่าขนาดอิทธิพล อันเป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยเท่านั้น แต่ผลการวิเคราะห์อภิमानนอกจากจะให้ค่าสรุปของค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยทุกเรื่องแล้วยังให้เงื่อนไข (Condition) หรือข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพล

ของตัวแปรกำกับ (Moderating Variables) ว่าค่าขนาดอิทธิพลเหล่านั้นแตกต่างกันเนื่องมาจากตัวแปรกำกับที่เป็นคุณลักษณะงานวิจัยอะไรบ้าง และข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรกำกับนี้ไปสู่สารสนเทศเกี่ยวกับอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับและตัวแปรต้นหรือตัวแปรจัดกระทำที่มีต่อตัวแปรตามด้วย เมื่อพิจารณาข้อค้นพบที่ได้จากผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณพบว่างานวิจัยเชิงปริมาณทั้งหมด 84 เล่ม ให้ค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดรวม 131 ค่า หลังจากปรับแก้ความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรแล้ว ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.811 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.298 และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลเหล่านั้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากตัวแปรกำกับชนิดใดบ้าง ปรากฏผลว่าค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 131 ค่า เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนพบว่า มีตัวแปรกำกับที่เป็นตัวแปรจัดประเภททำให้เกิดความแตกต่างถึง 32 ตัวแปร ผู้วิจัยคัดเฉพาะตัวแปรกำกับที่สำคัญ 18 ตัวแปร มาวิเคราะห์ยืนยันตามการวิเคราะห์ห่อภิมาณด้วยวิธีของ Hunter (Hunter, Schmidt and Jackson 1982 : 87) และเมื่อวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย พบว่ามีตัวแปรกำกับที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องและตัวแปรจัดประเภทที่เปลี่ยนเป็น 8 ตัวแปร ที่ทำให้เกิดความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล และตัวแปรกำกับทั้ง 8 ตัวแปร อธิบายคุณภาพงานวิจัยได้ร้อยละ 32.60 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.571 พบว่า มีเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ งานวิจัยที่ไม่มีประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล t-test Independent งานวิจัยที่ไม่มีประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล t-test และงานวิจัยที่ไม่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ ส่วนตัวแปรที่เหลืออีก 5 ตัวแปร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่แตกต่างจากศูนย์

กระบวนการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลายและลุ่มลึก ควรเร่งส่งเสริมงานวิจัยด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านที่ใช้การออกแบบงานวิจัยแบบประเมิน วิจัยและพัฒนา นับเป็นข้อค้นพบที่ชี้แนะถึงแนวทางในการวิเคราะห์ต่อเนื่องเพื่อหารายละเอียดว่า ตัวแปรกำกับประเภทใดและค่าของตัวแปรกำกับเท่าใดที่ทำให้ค่าเฉลี่ยค่าขนาดอิทธิพลมีค่าสูงสุดและต่ำสุด ชี้แนะถึงแนวทางการวิจัยต่อเนื่องในอนาคต ในการศึกษาอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกำกับเหล่านี้กับตัวแปรต้น/ตัวแปรจัดกระทำ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทยต่อไป

ประเด็นที่สาม ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่เป็นการวิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่ดีเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน พบว่า ชุดของตัวแปรสื่อการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนโดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา สามารถทำนายค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 17.80 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.462 และเมื่อพิจารณาระดับการพัฒนาการอ่านของผู้เรียนจากค่าขนาดอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐานที่ (T-score) พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมทำให้ผู้เรียนมีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้ศึกษาวิธีการสร้างจนเข้าใจและสามารถสร้างสรรค์บทเรียนโดยใช้โปรแกรมที่ไว้ประสิทธิภาพ สัมผัสของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการฝึกปฏิบัติ

ประเด็นที่สี่ ขอบข่ายของข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ห่อภิมาณที่เป็นข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านได้เชื่อมโยงหลักการการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยจำแนกจากระดับต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่ระดับปฏิบัติการ คือ โรงเรียน โดยมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญคือ 1) ควรมีการเผยแพร่แนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติที่ดีคือ การส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้เองตามบริบทของโรงเรียน โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอน การเรียนโดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาและ 2) โรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง เพื่อการพัฒนา การพัฒนาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างนวัตกรรม การอ่านอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรเร่งส่งเสริมงานวิจัยด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ที่ใช้การออกแบบงานวิจัยแบบประเมินวิจัยและพัฒนาเพิ่มมากขึ้น

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีเผยแพร่แนวคิด หลักการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน คือ การส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้เองตามบริบทของโรงเรียน โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอน การเรียนโดยใช้โปรแกรม การคัดสรรกลวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำข้อค้นพบด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปทำการศึกษาในรูปแบบการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้นในลักษณะของการวิเคราะห์เส้นทาง หรือการวิเคราะห์พหุระดับ เพื่อสร้างสารสนเทศทางวิชาการที่มีความลุ่มลึกมากขึ้น

2.2 การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านภาษาไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2557 ดังนั้นในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษางานวิจัยด้านอื่นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจะได้ขยายขอบเขตของงานวิจัยให้กว้างขวางและเกิดประโยชน์สูงสุดกับการศึกษาไทย

บรรณานุกรม

นงลักษณ์ วิรัชชัย และคนอื่น ๆ. การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ระหว่างปี 2546-2552 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

พระพิชญ์ ไพโรจน์. ภาษาไทย คือหัวใจของชาติ (ออนไลน์) 8 สิงหาคม 2554 (อ้างเมื่อ 15 ธันวาคม 2556).

จาก<http://www.sahavichia.com/?name=article&file=readarticle&id=2602>

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย :

การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

สายทิพย์ ยะฟู. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ดวณกมลสมัย, 2552.

Glass, G. V., B. McGaw, and M. L. Smith. *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hills: Sage, 1981.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. and Tatham, R. L. *Multivariate data analysis*. 6th. New Jersey: Peason Prentice Hall, 2006.

Hunter, J. E. and F. L. Schmidt and G. B. Jackson. *Meta-Analysis: Cumulating Research Findings Across studies*. Beverly Hills: Sage, 1982.

Hunter, J. E. and F. L. Schmidt. *Methods of Meta-Analysis*. Newbury Park: Sage, 1990.